Torsdagen den 11 mars 2021

P9_TA(2021)0081

Den genetiskt modifierade majsen MZIR098 (SYNØØØ98-3)

Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2021 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D070620/02 – 2021/2554(RSP))

(2021/C 474/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D070620/02,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder ([1]), särskilt artiklarna 7.3 och 19.3,

— med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 503/2013 av den 3 april 2013 om ansökningar om godkännande av genetiskt modifierade livsmedel och foder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 och om ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 641/2004 och (EG) nr 1981/2006 ([2]),

— med beaktande av omröstningen den 11 januari 2021 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003, då inget yttrande avgavs,

— med beaktande av artiklarna 11 och 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter ([3]),

— med beaktande av det yttrande som antogs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) den 28 maj 2020, och som offentliggjordes den 26 juni 2020 ([4]),

— med beaktande av sina tidigare resolutioner där parlamentet har invänt mot godkännandet av genetiskt modifierade organismer ([5]),

---

([1]) EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.
([2]) EUT L 157, 8.6.2013, s. 1.
([3]) EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.
([4]) Vetenskapligt yttrande från Efsas panel för genetiskt modifierade organismer över bedömningen av användningen av den genetiskt modifierade majsen MZIR098 som livsmedel och foder i enlighet med förordning (EG) nr 1829/2003 (ansökan EFSA-GMO-DE-2017-142), *EFSA Journal*, 2020,18(6):6171, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2020.6171.
([5]) Under sin åttonde valperiod antog parlamentet 36 resolutioner med invändningar mot godkännandet av genetiskt modifierade organismer. Parlamentet har dessutom antagit följande resolutioner under sin nionde valperiod:
— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0028).
— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0029).

— med beaktande av artikel 112.2 och 112.3 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:

— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre eller fyra av de enskilda transformationshändelserna MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 och DAS-40278-9 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0030).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0054).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 89788 (MON-89788-1) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0055).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 och klyvningsprodukterna MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 och NK603 × DAS-40278-9, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0056).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre, fyra eller fem av de enskilda transformationshändelserna Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 och GA21 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0057).

— Europaparlamentets resolution av den 14 maj 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 87708 x MON 89788 × A5547-127, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0069).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda tranformationshändelserna MON 87427, MON 89034, MIR162 och NK603, och om upphävande av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1111 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0291).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0292).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre eller fyra av de enskilda tranformationshändelserna MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 och NK603 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0293).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0365).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda transformationshändelserna MON 87427, MON 89034, MIR162 och MON 87411, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0366).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0367).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 88017 (MON-88Ø17-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0368).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 (MON-89Ø34-3), i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0369).

Torsdagen den 11 mars 2021

A. Den 25 april 2017 lämnade Syngenta Crop Protection NV/SA (*sökanden*) in en ansökan om utsläppande på marknaden av livsmedel, livsmedelsingredienser och foder som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MZIR098 (*den genetiskt modifierade majsen*) i enlighet med artiklarna 5 och 17 i förordning (EG) nr 1829/2003. Ansökan gällde även utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av den genetiskt modifierade majsen för andra ändamål än livsmedel och foder, med undantag av odling.

B. Den 28 maj 2020 antog Efsa ett positivt yttrande, som offentliggjordes den 26 juni 2020.

C. Den genetiskt modifierade majsen har modifierats för att ge tolerans mot herbicider som innehåller glufosinat (*den kompletterande herbiciden*). Den producerar också två insektsdödande proteiner (Bt-toxiner eller Cry-toxiner): eCry3.1Ab och mCry3A, som är giftiga för vissa skalbaggslarver som livnär sig på majs ([6]);

D. I förordning (EG) nr 1829/2003 fastställs att genetiskt modifierade livsmedel eller foder inte får ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller för miljön, och att kommissionen ska ta hänsyn till alla relevanta bestämmelser i unionslagstiftningen och andra berättigade faktorer som har betydelse för den aktuella frågan vid utarbetandet av beslutet.

E. Genomförandeförordning (EU) nr 503/2013 kräver en bedömning av huruvida de förväntade jordbruksmetoderna påverkar resultatet av de studerade parametrarna (*endpoints*). Enligt genomförandeförordningen är detta särskilt relevant för herbicidresistenta växter. Dessutom ska de olika platser som valts för fältförsöken motsvara de olika väder- och jordbruksförhållanden som råder där grödan ska odlas.

Brist på uppgifter om genuttryck och växtens sammansättning

F. Fältförsök för bedömning av den genetiskt modifierade majsens sammansättning och odling genomfördes på endast åtta platser i USA, och inte i andra relevanta majsproducerande områden såsom Brasilien, Argentina, Paraguay eller Uruguay. Man använde endast ett års uppgifter, från 2013, för att ta fram uppgifter om de relevanta väderförhållandena att ta hänsyn till. Glufosinat användes inte som kompletterande herbicid i de höga doser som kan förväntas i samband med ökad ogräsresistens.

G. Efsa har inte begärt ytterligare studier, t.ex. fältförsök som pågår under mer än en säsong och i andra majsproducerande regioner. Dessutom har inga uppgifter tagits fram som representerar mer extrema miljöförhållanden, såsom de som orsakas av klimatförändringarna, trots att det har visats att miljöfaktorer kan påverka Bt-toxinets uttryck ([7]).

Brist på analys av resthalter av glufosinat

H. Glufosinat klassificeras som ett reproduktionstoxiskt ämne i kategori 1B och omfattas därför av uteslutningskriterierna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ([8]). Godkännandet av glufosinat för användning i unionen löpte ut den 31 juli 2018 ([9]).

I. Studier visar att glufosinat allvarligt kan påverka mikrobiomet ([10]), och följaktligen bör man först bedöma den långsiktiga toxiciteten (blandningstoxicitet) hos Bt-toxiner i hela livsmedel och foder på tarmen från besprutning med glufosinat innan några slutsatser kan dras om hälsoeffekter och livsmedelssäkerhet.

([6]) Efsas yttrande, s. 1.

([7]) Se t.ex. Trtikova, M., Wikmark, O.G., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., "Transgene expression and Bt protein content in transgenic Bt maize (MON810) under optimal and stressful environmental conditions", *Plos ONE*, 2015:10(4): e0123011, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0123011.

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

([9]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

([10]) Se t.ex. https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304389420301400?via%3Dihub.

J. Bedömning av herbicidrester och herbicidnedbrytningsprodukter i genetiskt modifierade växter samt deras växelverkan med Bt-toxiner anses inte omfattas av behörighetsområdet för Efsas panel för genetiskt modifierade organismer (*Efsas GMO-panel*), varför det inte görs någon sådan bedömning som ett led i godkännandeförfarandet för genetiskt modifierade organismer.

Kvarstående frågor om Bt-toxiner

K. Proteinerna eCry3.1Ab och mCry3A som produceras i *Escherichia coli (E. coli)* användes för att genomföra säkerhetsstudierna, i stället för proteiner som produceras av den genetiskt modifierade växten själv ([11]), vilket innebär att bedömningen av toxiska effekter baseras på antagandet att *E. coli*-producerade Bt-toxiner är likvärdiga med de växtproducerade Bt-toxinerna. Enligt en behörig myndighet i en av medlemsstaterna bör bedömningarna, för att man på ett adekvat sätt ska kunna ta hänsyn till synergieffekter, inte enbart baseras på tester med transgena Bt-toxiner som producerats i mikrobiella system ([12]).

L. Dessutom kan toxikologiska undersökningar som utförs med isolerade proteiner tillmätas endast liten betydelse, eftersom Bt-toxiner i genetiskt modifierade grödor, såsom majs, bomull och sojabönor, till sin natur är mer toxiska än isolerade Bt-toxiner. Detta beror på att proteashämmare, som förekommer i växtvävnaden, kan öka Bt-toxinernas toxicitet genom att fördröja deras nedbrytning. Dessa fenomen har påvisats i ett antal vetenskapliga undersökningar, bland annat för Monsanto för 30 år sedan, som visade att även förekomsten av extremt låga halter av proteashämmare ökade Bt-toxinernas toxicitet upp till 20 gånger ([13]).

M. Dessa effekter har aldrig beaktats i Efsas riskbedömningar, trots att de är relevanta för alla Bt-växter som godkänts för import eller odling i unionen. Det går inte att utesluta att denna högre toxicitet, som följer av växelverkan mellan proteashämmare och Bt-toxiner, medför risker för människor och djur som konsumerar livsmedel och foder som innehåller Bt-toxiner.

N. Flera studier visar att biverkningar som kan påverka immunsystemet har observerats efter exponering för Bt-toxiner och att vissa Bt-toxiner kan ha adjuvansegenskaper ([14]), vilket innebär att de kan öka de allergiframkallande egenskaperna hos andra proteiner som de kommer i kontakt med.

O. Bedömning av herbicidresters och deras metaboliters potentiella växelverkan med Bt-toxiner omfattas inte av behörighetsområdet för Efsas GMO-panel och utförs därför inte som en del av riskbedömningen. Detta är problematiskt, eftersom rester från besprutning med glufosinat påvisligen stör mikrobiomet, vilket exempelvis kan förstärka immunreaktioner i kombination med Bt-toxiner ([15]).

Bt-grödor: effekter på icke-målorganismer och ökad resistens

P. Till skillnad från användningen av insekticider, där exponering sker vid tidpunkten för besprutning och en begränsad tid därefter, innebär användningen av genetiskt modifierade Bt-grödor att mål- och icke-målorganismer kontinuerligt exponeras för Bt-toxiner.

([11]) Efsas yttrande, s. 10.

([12]) Medlemsstaternas synpunkter, tillgängliga via Efsas frågesregister (referens: EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions, s. 21.

([13]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., "Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors", *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, s. 1145–1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051.

([14]) För en översyn, se Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals", *Journal of Applied Toxicology*, maj 2016, 36(5), s. 630–648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252.

([15]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., "Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins", *EFSA supporting Publications*, januari 2019, 16(1):1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551.

Q. Antagandet att Bt-toxiner uppvisar ett enskilt målspecifikt beteende kan inte längre anses vara korrekt, och effekter på icke-målorganismer kan inte uteslutas ([16]). Ett ökande antal icke-målorganismer rapporteras ha påverkats på flera olika sätt. I en nyligen sammanställd översikt omnämns 39 expertgranskade publikationer där betydande negativa effekter av Bt-toxiner rapporteras på många arter ”utanför räckvidden” ([17]).

R. Ett antal icke-målorganismer i unionen kan exponeras för Bt-toxiner genom utsläpp, avfall och gödsel till följd av import av Bt-grödor. Inga effekter på icke-målorganismer utvärderades i riskbedömningen.

S. I riskbedömningen togs ingen hänsyn till utvecklingen av resistens mot Bt-toxiner hos målskadedjuren, vilket skulle kunna resultera i användning av mindre miljösäkra pesticider eller ökade doser och ökat antal appliceringar på den genetiskt modifierade grödan i odlingslandet. Förenta staternas miljövårdsmyndighet planerar att fasa ut många Bt-majshybrider, liksom vissa Bt-bomullssorter, under de kommande tre till fem åren på grund av den ökade resistensen hos insekter mot sådana grödor ([18]).

T. Det har påstått att användningen av Bt-grödor leder till minskad användning av insekticider, men i en nyligen publicerad amerikansk studie ([19]) konstateras att man i flera analyser av hur Bt-grödor påverkar användningen av pesticider inte verkar ha tagit hänsyn till utsädesbehandling, och minskningarna i användningen av insekticider (i synnerhet ”behandlat område”) kopplad till Bt-grödor kan därmed ha överskattats.

U. EU är part i FN:s konvention om biologisk mångfald, av vilken det framgår tydligt att både exporterande och importerande länder har ett internationellt ansvar när det gäller biologisk mångfald.

Medlemsstaternas synpunkter

V. Medlemsstaterna lämnade in många kritiska synpunkter till Efsa under den tre månader långa samrådsperioden ([20]). Dessa kritiska synpunkter hänför sig bland annat till att de uppgifter som lämnats in från fältförsöken är otillräckliga för att fastställa att försöksplatserna är representativa när det gäller jordbruksmetoder eller abiotiska (t.ex. markfuktighet och markbördighet) och biotiska faktorer (t.ex. rådande tryck från skadegörare och sjukdomar samt ogräsprofiler), att den jämförande analysen är för snäv eftersom den inte tog hänsyn till användningen av glufosinat på den genetiskt modifierade majsen, att övervakningsplanen är otillräcklig för att hantera de potentiella miljöeffekterna av den genetiskt modifierade majsen, att de studier som lämnats in av sökanden inte är tillräckliga för att man ska kunna dra slutsatsen att miljöns exponering – och därmed effekterna på icke-målorganismer – kommer att vara försumbar samt att ingen slutlig slutsats är möjlig med avseende på hela livsmedels eller foders effekter på förökning eller utveckling.

Upprätthållande av unionens internationella åtaganden

W. I förordning (EG) nr 1829/2003 fastställs att genetiskt modifierade livsmedel eller foder inte får ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller för miljön, och att kommissionen ska ta hänsyn till alla relevanta bestämmelser i unionslagstiftningen och andra berättigade faktorer som har betydelse för den aktuella frågan vid utarbetandet av

([16]) Se t.ex. Hilbeck, A., Otto, M., ”Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment”, *Frontiers in Environmental Science*, 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071.

([17]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., ”Insecticidal Bt crops. EFSA’s risk assessment approach for GM Bt plants fails by design”, *RAGES*, 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

([18]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

([19]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., ”Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”, *Environmental Science and Technology*, 2015, 49, 8, s. 5088–5097, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g.

([20]) Medlemsstaternas synpunkter, tillgängliga via Efsas frågesregister (referens: EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions.

beslutet. Sådana legitima faktorer bör inbegripa unionens åtaganden enligt FN:s mål för hållbar utveckling, Parisavtalet om klimatförändringar och FN:s konvention om biologisk mångfald.

X. En rapport från 2017 från FN:s särskilda rapportör om rätten till mat visar att farliga pesticider har katastrofala hälsoeffekter, särskilt i utvecklingsländerna ([21]). Delmål 3.9 för hållbar utveckling syftar till att senast 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark ([22]). Att tillåta import av den genetiskt modifierade majsen skulle öka efterfrågan på denna gröda som behandlats med en herbicid som är reproduktionstoxisk och som inte längre är godkänd för användning i unionen, vilket ökar exponeringen bland arbetstagare i tredjeländer. Risken för ökad exponering bland arbetstagare är särskilt oroande när det gäller herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor, med tanke på de stora mängder herbicider som används.

Odemokratisk beslutsprocess

Y. Vid omröstningen den 11 januari 2021 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003 avgavs inget yttrande, vilket innebär att godkännandet inte fick stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna. 13 medlemsstater (motsvarande 35,52 % av unionens befolkning) röstade emot godkännande, medan endast tio medlemsstater (motsvarande 27,49 %) röstade för. Fyra medlemsstater (motsvarande 37 %) avstod från att rösta.

Z. Kommissionen erkänner att det är problematiskt att den fortsätter att anta beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer utan stöd från en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna, vilket i allra högsta grad tillhör undantagen för produktgodkännanden i allmänhet men som har blivit norm för beslut om godkännande av genetiskt modifierade livsmedel och foder.

AA. Under den åttonde valperioden antog Europaparlamentet sammanlagt 36 resolutioner med invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer för livsmedel och foder (33 resolutioner) och mot odling av genetiskt modifierade organismer i unionen (tre resolutioner). Under den nionde valperioden har Europaparlamentet redan antagit 16 invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer. Det fanns ingen kvalificerad majoritet bland medlemsstaterna till stöd för godkännandet av någon av dessa genetiskt modifierade organismer. Orsakerna till att medlemsstater inte stöder godkännanden är bland annat bristande respekt för försiktighetsprincipen i godkännandeförfarandet och vetenskapliga farhågor i samband med riskbedömningen.

AB. Trots att kommissionen själv erkänner de demokratiska bristerna, och trots det bristande stödet från medlemsstaterna och parlamentets invändningar, fortsätter kommissionen att godkänna genetiskt modifierade organismer.

AC. Det krävs ingen ändring av lagstiftningen för att kommissionen ska kunna avstå från att godkänna genetiskt modifierade organismer när det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ([23]).

1. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut överskrider de genomförandebefogenheter som fastställs i förordning (EG) nr 1829/2003.

([21]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx
([22]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/
([23]) Om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ”får”, inte ”ska”, kommissionen gå vidare med godkännandet, enligt förordning (EU) nr 182/2011 (artikel 6.3).

Torsdagen den 11 mars 2021

2. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut inte överensstämmer med unionsrätten, eftersom det inte är förenligt med syftet med förordning (EG) nr 1829/2003, nämligen att, i enlighet med de allmänna principerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 ([24]), skapa en grund för att säkerställa ett gott skydd för människors liv och hälsa, djurs hälsa och välbefinnande samt miljö- och konsumentintressena med avseende på genetiskt modifierade livsmedel och foder, och att samtidigt sörja för att den inre marknaden fungerar effektivt.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbaka sitt utkast till genomförandebeslut.

4. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen i en skrivelse av den 11 september 2020 till ledamöterna slutligen erkände behovet av att ta hänsyn till hållbarhet när det gäller beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer ([25]). Parlamentet uttrycker dock sin djupa besvikelse över att kommissionen sedan dess har fortsatt att godkänna genetiskt modifierade organismer för import till unionen trots parlamentets pågående invändningar mot det och att en majoritet av medlemsstaterna röstade emot.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt gå vidare med utvecklingen av hållbarhetskriterier, med parlamentets fulla deltagande. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla information om hur denna process kommer att genomföras och inom vilken tidsram.

6. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att inte godkänna några herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor utan att det gjorts en fullständig undersökning av hälsoriskerna förenade med restsubstanser i varje enskilt fall, vilket kräver en fullständig bedömning av resterna från besprutning av sådana genetiskt modifierade grödor med kompletterande herbicider, en bedömning av herbicidnedbrytningsprodukterna och eventuella kombinatoriska effekter, även i den genetiskt modifierade växten själv.

7. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att inte godkänna import, för vare sig livsmedels- eller foderändamål, av någon genetiskt modifierad växt som har gjorts tolerant mot en herbicid med ett verksamt ämne som inte är godkänt för användning i unionen.

8. Europaparlamentet uppmanar Efsa att till slut erkänna att det finns väsentliga skillnader mellan naturliga Bt-toxiner och de som uttrycks genom syntetiska transgener i genetiskt modifierade grödor samt att utvidga sin riskbedömning så att man tar hänsyn till alla interaktioner och kombinatoriska effekter mellan Bt-toxiner, de genetiskt modifierade växterna och deras beståndsdelar, rester från besprutning med kompletterande herbicider och miljön samt konsekvenserna för hälsan och livsmedelssäkerheten.

9. Europaparlamentet uppmanar Efsa att inte längre godta toxicitetsstudier som baserats på isolerade proteiner vilka sannolikt har en struktur och biologiska effekter som skiljer sig från dem som produceras av växten själv, och att kräva att alla tester utförs med vävnad från den genetiskt modifierade växten.

10. Europaparlamentet uppmanar Efsa att se till att uppgifterna från fältförsök och växthus omfattar ett tillräckligt stort antal olika jordbruks- och miljöförhållanden så att man kan undersöka vilka effekter alla stressfaktorer som kan förväntas vid odling har på genuttryck och växtens sammansättning.

11. Europaparlamentet uppmanar Efsa att se till uppgifterna från fältförsök och växthus omfattar ett tillräckligt stort antal olika sorter så att man kan undersöka vilka effekter olika genetisk bakgrund har på genuttryck och växtens sammansättning.

12. Europaparlamentet uppmanar Efsa att begära uppgifter om hur konsumtionen av livsmedel och foder från genetiskt modifierade växter påverkar tarmmikrobiomet.

13. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck åter kommissionen att beakta unionens skyldigheter enligt internationella avtal, såsom Parisavtalet om klimatförändringar, FN:s konvention om biologisk mångfald och FN:s mål för hållbar utveckling.

([24]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

([25]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

14. Europaparlamentet framhåller att det i de ändringar som Europaparlamentet antog den 17 december 2020 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 182/2011 ([26]), vilka antogs i parlamentet som grund för förhandlingarna med rådet, anges att kommissionen inte ska godkänna genetiskt modifierade organismer om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna för detta. Parlamentet insisterar på att kommissionen respekterar denna ståndpunkt och uppmanar rådet att fortsätta sitt arbete och snarast anta en allmän riktlinje i detta ärende.

15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

([26]) Antagna texter, P9_TA(2020)0364.